A

ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ

KPSS-AB-PÖ / 2008

1. 4857 sayılı İş Kanunu'na göre, toplu işçi çıkarma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Toplu işçi çıkarmak isteyen işveren bunu Türkiye İş Kurumuna bildirirken, işçi çıkarmanın sebeplerini belirtmek zorunda değildir.

B) Toplu işçi çıkarmalarda fesih ihbar süreleri, toplu işçi çıkarılacağına dair bölge müdürlüğüne yapılması gereken bildirimden hemen sonra işlemeye başlar.

C) İş yerinin bütünüyle kapatılarak kesin ve devamlı suretle faaliyete son verilmesi hâlinde, işveren bu durumu iş yeri sendika temsilcilerine bildirmek zorundadır.

D) Mevsimlik işlerde çalışan işçiler, bu işlerin niteliğine bağlı olarak işten çıkarılıyor olsalar bile toplu işçi çıkarmaya ilişkin hükümlere tabi olurlar.

E) İşveren ekonomik, teknolojik, yapısal ve benzeri işletme, iş yeri veya işin gerekleri sonucu toplu işçi çıkarmak istediğinde, bunu en az 30 gün önceden bir yazı ile iş yeri sendika temsilcilerine, ilgili bölge müdürlüğüne ve Türkiye İş Kurumuna bildirmelidir.

2. Aşağıdakilerden hangisi 4857 sayılı İş Kanunu'na göre günlük çalışma süresinden <u>sayılmaz</u>?

A) Yeraltında çalışılacak işlerde işçilerin, asıl çalışma yerlerine inmeleri veya girmeleri ve bu yerlerden çıkmaları için gereken süreler

B) İşin niteliğinden doğmayıp işveren tarafından sırf sosyal yardım amacıyla iş yerine götürülüp getirilme esnasında araçlarda geçen süreler

C) İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir hâlde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler

D) Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler

E) İşçilerin işveren tarafından iş yerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri hâlinde yolda geçen süreler

3. İş akdinin fesih usulü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İş güvencesi kapsamında yer alan bir işçinin verimi ile ilgili nedenlere dayalı olarak yapılan süreli fesihlerde, işçinin savunmasının alınması gerekmez.

B) Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan hâllere dayanarak işçi veya işveren için tanınmış olan iş akdini derhâl fesih hakkı, karşı tarafın bu çeşit davranışlarda bulunduğunu diğerinin öğrendiği günden başlayarak 3 iş günü geçtikten sonra kullanılamaz.

C) İşverenin, iş güvencesi kapsamında yer alan bir işçisinin iş akdini süreli feshederken sebep belirtmemesi feshi geçersiz kılmaz.

D) İşverence geçerli nedene dayandırılan fesih bildirimi yazılı yapılmak zorundadır.

E) Geçerli sebebe dayanan süreli fesihlerde fesih bildiriminin geçerli fesih nedeninin ortaya çıkmasından itibaren 6 iş günü içinde işverence yapılması zorunludur.

4. Ara dinlenmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Günlük çalışma süresine göre belirlenen ara dinlenmesi İş Kanunu'na göre en çok 1 saattir.

B) İş Kanunu'nda düzenlenen ara dinlenme süreleri iş sözleşmeleriyle artırılabilir.

C) Ara dinlenme süreleri, işin niteliği göz önünde tutularak sözleşmeler ile aralı olarak kullandırılabilir.

D) Bir iş yerindeki işçilere ara dinlenmeleri değişik saatlerde kullandırılabilir.

E) İş Kanunu'na göre ara dinlenmeleri çalışma süresinden sayılır.

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

5. 4857 sayılı İş Kanunu'nda düzenlenen kısa çalışma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kısa çalışma yapılabilmesi, işverenin bu yöndeki talebinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca uygun bulunmasına bağlıdır.

B) Kısa çalışma hâllerinde işçilere çalıştırılmadıkları süre için işsizlik sigortasından kısa çalışma ödeneği ödenir.

C) İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanma şartlarını yerine getirmesi gerekmez.

D) Kısa çalışma süresi, zorlayıcı sebebin devamı süresini ve her hâlde 3 ayı aşamaz.

E) Günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı, işsizlik ödeneğinin miktarı kadardır.

6. İşverenin, işçiyi gözetme borcundan doğan hukuksal sorumluluğu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İşverenin manevi tazminat sorumluluğunun doğabilmesi için kusurlu olması zorunludur.

B) İşveren, iş yeri dışında gerçekleşse de işle uygun illiyet bağı içinde bulunan bir iş kazasından sorumlu tutulabilir.

C) İş kazası sonucu ölüm olayında işçinin desteğinden yoksun kalanların işveren aleyhine açacakları tazminat davası, akdi sorumluluk esaslarına dayandırılabilir.

D) İş kazası sonucunda desteğini kaybeden kişi, ölümden önceki yaşam düzeyini sürdürebilme olanağına sahip ise destekten yoksun kalma tazminatı talep edemez.

E) İş kazası sonucu ölen işçinin nişanlısı, diğer koşulların varlığı hâlinde işverenden destekten yoksun kalma tazminatı talep edebilir.

7. Ücret ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) En geç ayda bir ödenen ücretin ödeme süresi, toplu iş sözleşmeleri ile 1 haftaya kadar indirilebilir.

B) Asgari ücret sadece İş Kanunu kapsamına giren işçilere uygulanır.

C) Ücret alacaklarında zaman aşımı süresi 5 yıldır.

D) Bahşişler ücret olarak kararlaştırılabilir.

E) Ücreti, ödeme gününden itibaren 20 gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir.

8. 4857 sayılı İş Kanunu'na göre, çalışma süreleri ve sonuçları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, iş yerinde haftanın çalışılan günlerine, günde 11 saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir.

B) Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde 3 saatten fazla olamaz.

C) Fazla çalışma yapan işçi, isterse bu çalışma karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında 1 saat 30 dakikayı serbest zaman olarak kullanabilir.

D) Tatil günlerinde de telafi çalışması yaptırılabilir.

E) Fazla sürelerle çalışmalarda her 1 saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde 25 yükseltilmesiyle ödenir.

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

9. Türk sosyal sigorta sisteminde ilk olarak kapsanan risk aşağıdakilerden hangisidir?

A) İş kazası ve meslek hastalıkları

B) Hastalık

C) Yaşlılık

D) Ölüm

E) Malullük

10. Refah rejimi tipolojilerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Liberal refah rejiminde ailenin rolü merkezîdir.

B) Muhafazakâr refah rejiminde devlet tamamlayıcı bir role sahiptir.

C) Sosyal demokrat refah rejiminde ailenin rolü merkezîdir.

D) Liberal refah rejiminde evrensel nitelikli sosyal yardım uygulaması geçerlidir.

E) Muhafazakâr refah rejiminde ailenin rolü marjinaldir.

11. Aşağıdakilerden hangisi sosyal güvenlik sistemlerinin yapısal sorunları arasında yer almaz?

A) Düşük ücret ve sınırlı sosyal haklar nedeniyle çalışan memnuniyetsizliği

B) Denetim mekanizmalarının etkin olmaması

C) Erken yaşta emeklilik uygulamaları

D) Sigortalı bilgi alışverişine erişebilecek kurumların veri alışverişinde bulunmaması

E) Veri eksikliği nedeniyle muhasebeleştirmede sorun yaşanması

12. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre, aşağıdakilerin hangisinden sağlık hizmetlerinde katılım payı alınmaz?

A) Ayakta tedavide hekim muayenesi

B) Ayakta tedavide diş hekimi muayenesi

C) Aile hekimi muayeneleri

D) Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar

E) Ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri

13. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi sigortalıların borçlanabileceği süreler arasında yer almaz?

A) Ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri

B) Hapishanede geçen süreler

C) Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi süreleri

D) Yedek subay okulunda geçen süreler

E) Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

14. İşsizlik ödenekleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tüm ücret düzeylerinde artış yönünde baskı yaratır.

B) İş kabul ücretini yükseltir.

C) İşsizlerin iş arama süresini etkiler.

D) Sermaye piyasası aksaklığını düzeltir.

E) İşgücü verimliliğini düşürür.

15. Sosyal Sigortalar Kurumu hangi yıl faaliyete geçmiştir?

A) 1949 B) 1950 C) 1962 D) 1964 E) 1965

16. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre, aşağıdaki sigortalılardan hangisine yalnız iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır?

A) Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, 05.06.1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler

B) Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular

C) 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu gereğince işsizlik ödeneğinden yararlandırılan kişiler

D) Sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar

E) Harp malulleri

17. Türkiye'de uygulanan bireysel emeklilik sistemi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Emekliliğe hak kazanabilmek için en az 15 yıl sistemde kalma zorunluluğu vardır.

B) Sisteme katılım zorunluluk esasına göre düzenlenmiştir.

C) Tanımlanmış katkı esasına dayanmaktadır.

D) Emeklilik yaşı 65 olarak belirlenmiştir.

E) İşverenlerin, çalışanları için sisteme katkı zorunluluğu bulunmaktadır.

18.

I. Sosyal güvenlik katkılarının gelirle, karşılıkların ise gereksinim ile doğru orantılı olduğu durumda dikey gelir dağılımı ortaya çıkar.

II. Prime esas kazanç tavan ve taban düzeyi arasındaki açığın daralması durumunda dikey gelir dağılımı fonksiyonu artar.

III. Tüm sigortalı grupları için sosyal güvenlik sistemine yapılan katkılar kadar karşılık sağlanması durumunda yatay gelir dağılımı ortaya çıkar.

Sosyal güvenliğin gelirin yeniden dağıtımı fonksiyonuna ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

19. Aşağıdakilerden hangisi işgücü piyasasında doğrudan belirlenmez?

A) Emek arz miktarı B) Ücret düzeyi

C) Emek talep miktarı D) İstihdam seviyesi

E) Kâr haddi

20. Aşağıdakilerden hangisi işgücü kavramının tanımında yer almaz?

A) İşsizler B) İş aramayanlar

C) İstihdamda olanlar D) Eksik istihdam edilenler

E) Çalışma çağındaki faal nüfus

21. Aşağıdakilerden hangisi emeğin verimlilik artışını doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaz?

A) İşgücünün niteliği B) Sermaye miktarı

C) Teknoloji seçimi D) Emek miktarı

E) Nihai malın niteliği

22.

I. Üretilen malın fiyat esnekliği yüksekse

II. Emek maliyetinin toplam maliyet içindeki payı düşükse

III. Diğer rakip üretim faktörlerinin arz esnekliği düşükse

Yukarıdaki durumların hangilerinde emeğin talep esnekliği yüksektir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

23.

I. Daha uzun sürelerde çalışmaya uygun olduğu hâlde haftada 40 saatten az çalışanlar

II. Mesleği dışında başka işlerde çalışanlar

III. Çalıştığı hâlde işinden memnun olmayıp iş arayanlar

Yukarıdakilerden hangileri eksik istihdam durumuna bir örnektir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

24. Aşağıdakilerden hangisi aktif işgücü piyasası politikaları ile gerçekleşmez?

A) Girişimciliğin özendirilmesi

B) Dezavantajlı gruplar için fırsat eşitliğinin sağlanması

C) Makro düzeyde istihdam olanakları yaratılması

D) İstihdam edilebilirliğin artırılması

E) Her türlü ayrımcılığın önlenmesi

25.

I. İlk işini arayanlar

II. Yeniden işgücü piyasasına girenler

III. Bir yıldan daha uzun süredir iş arayanlar

Yukarıdakilerden hangileri friksiyonel işsizliği tanımlayan unsurlar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

26. Vasıfsız işgücünün uluslararası göçü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Göç alan ülkede işgücü arz eğrisi sağa kayar ve ücretler düşer.

B) Göç veren ülkede işgücü arz eğrisi sola kayar ve ücretler artar.

C) Göç alan ülke vatandaşları açısından istihdam olanakları artar.

D) Göç veren ülke ile göç alan ülke arasında ücretler eşitlendiğinde göç durur.

E) Göç veren ülke ile göç alan ülke arasında ücret farklılığı azaldıkça göç azalır.

27. Teknolojik gelişmenin istihdam üzerindeki etkileri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Mal ve hizmetler daha az emek faktörü kullanılarak üretilir.

B) Kısa dönemde teknolojik işsizlik ortaya çıkar.

C) Nitelikli işgücüne olan talep artar.

D) Uzun dönemde ekonomide toplam mal ve hizmet talebi düşer.

E) Yatırım malları sanayiindeki istihdam artar.

28. Aşağıdakilerden hangisi rekabetçi piyasalardaki ücret farklılığının nedenleri arasında yer almaz?

A) İşgücünün homojen olması

B) Beşeri sermaye farklılığı

C) İşin statüsü

D) Ücret dışı ödemeler

E) Etkin ücret ödemeleri

29. Aşağıdakilerden hangisi işgücüne katılma oranını doğrudan etkilemez?

A) İş piyasası koşulları

B) Meslek dağılımı

C) Eğitim düzeyi

D) Yaş faktörü

E) Kadınların çalışmasına yönelik sosyal tutum

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

30.

I. Sendikalı işgücü arz eğrisi, rekabetçi arz eğrisine göre daha az esnektir.

II. Sendikalı işgücü arz eğrisi dirseklidir.

III. İşgücü talebi arttıkça sendikalı işgücü arz eğrisinin sağa kayması sendika tercihinin bir sonucudur.

Sendikalı işgücü arz eğrisi ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

31. Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi durumunda gerçek (reel) gelirde bir düşme yaşanır?

A) Parasal ücret artar, fiyatlar genel seviyesi sabit kalırsa

B) Parasal ücret artar, fiyatlar genel seviyesi aynı oranda artarsa

C) Parasal ücret artar, fiyatlar genel seviyesi düşerse

D) Parasal ücret sabit kalır, fiyatlar genel seviyesi artarsa

E) Parasal ücret düşer, fiyatlar genel seviyesi aynı oranda düşerse

32. Aşağıdakilerden hangisi yapısal işsizliğin özellikleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) İş arayanların piyasa ile nitelik uyuşmazlığı

B) Bilgi akımı eksikliği

C) Yer değiştirme zorlukları

D) Kısa süreli olması

E) Teknolojik gelişmelerle istihdamın daralması

33. Aşağıdakilerden hangisi işgücü piyasasında stok bir kavramdır?

A) İşe yerleşenlerin sayısı

B) İşgücü piyasasından çıkanların sayısı

C) Belirli bir dönemdeki işsiz sayısı

D) İşgücü piyasasına yeni girenlerin sayısı

E) İşgücü piyasasına yeniden girenlerin sayısı

34. Aşağıdakilerden hangisi içsel işgücü piyasalarının özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) İş basamakları ve kariyerin önemli olması

B) İşçi devrinin düşük olması

C) İş becerisinin önemli bir faktör olması

D) Emek verimliliğinin yüksek olması

E) Rekabetçi piyasalar olması

35. Türkiye'de işgücüne katılma oranı 2007 yılında yaklaşık olarak yüzde kaç olmuştur?

A) 24 B) 48 C) 55 D) 62 E) 70

Diğer sayfaya geçiniz.

ÖSYM

36. Aşağıdakilerden hangisi monopson işgücü piyasası için geçerlidir?

A) İşçileri istihdam eden tek bir firma vardır.

B) İşçileri istihdam eden yalnız iki firma vardır.

C) İşçileri istihdam eden az sayıda firma vardır.

D) Çok sayıda firma, az sayıda işçi vardır.

E) Çok sayıda firma, çok sayıda işçi vardır.

37. Bir kişi ya da gruba, yaş, ırk, renk, milliyet ya da etnik köken, cinsiyet, hamilelik ya da medeni durum, özürlülük, dini inanç, cinsel tercih veya diğer kişisel özellikleri nedeniyle başka kişi ya da gruplara göre farklı davranılmasına ne ad verilir?

A) Sosyal etki B) Ayrımcılık

C) Duyarsızlaşma D) Yabancılaşma

E) Rol çatışması

38. Bir bireye atfedilen ve onun psikolojik bir nesneye ilişkin duygu, düşünce ve davranışlarını organize eden eğilime ne ad verilir?

A) Rasyonellik B) Güvenilirlik

C) Yaratıcılık D) Tutum

E) Güdülenme

39. Aşağıdakilerden hangisi Post - Fordist endüstri ilişkilerinin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Çoğulculuk B) Katılımcılık

C) Kısmi süreli çalışma D) Esneklik

E) Uzlaşmacılık

40. Aşağıdakilerden hangisi günümüz endüstri ilişkilerinin özellikleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) Örgütsel bağlılık kavramının önem kazanması

B) Toplu pazarlıktan uzaklaşılması

C) Sosyal diyaloğun önemini yitirmesi

D) Sendikaların gerilemesi

E) Katılımcılık anlayışının öne çıkması

ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

ÖSYM